

Vastaus valtuustoaloitteeseen varhaiskasvatushenkilökunnalle tukea työvaate- ja työkenkähankintoihin

Kasvun ja oppimisen lautakunta 08.06.2023 § 64
1370/02.05.01.02/2023

Valmistelu- ja lisätiedot
henkilöstöjohtaja Anu Kalliosaari; varhaiskasvatusjohtaja Leila Nyberg; etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Valtuutettu Anette Karlsson on tehnyt aloitteen, jossa esitetään, että Porvoo ryhtyy toimiin sen puolesta, että varhaiskasvatushenkilöstölle maksetaan vuosittain vaate- ja kenkäkorvausraha. Lisäksi aloitteen mukaan Porvoon tulee selvittää, onko kaupungissa muita ammattiryhmiä, joiden työn laadun vuoksi olisi tarkoituksenmukaista maksaa vuosittainen vaate- ja kenkäkorvausraha. Karlsson toteaa, että päiväkodissa työskentelee päiväkodin johtajan lisäksi varhaiskasvatuksen opettajia ja sosionomeja sekä lastenhoitajia. Päiväkodissa voi olla töissä myös varhaiserityisopettaja, kieli- ja kulttuuriopettaja, avustajia, harjoittelijoita, alan opiskelijoita, ruokapalvelusta vastaava henkilö ja siistijä. Karlsson nostaa aloitteessaan esiin, että, varhaiskasvatushenkilökunta opettaa, kasvattaa, hoitaa lapsia päivittäin. Laadukas varhaiskasvatus sisältää erilaisia aktiviteetteja, joita tehdään lasten kanssa. Ulkoillaan ja liikutaan lähimetsissä ja –puistoissa sekä askarrellaan, liikutaan ja maalataan sisätiloissa. Sisätiloissa tarvitaan mukavat, asianmukaiset ja hyvät vaatteet ja kengät. Lisäksi vaatteet saattavat likaantua tai rikkoutua esimerkiksi pienten lasten ruokailu- ja hoitotilanteissa. Ulkoilu tapahtuu päivittäin, säästä riippumatta. sateessa, loskassa, pakkasessa ja lumessa on jokaisella aikuisella ja lapsella oltava hyvät, lämpimät, vedenpitävät ja mukavat vaatteet. Kaikki nämä työssä tarvittavat, usein melko kalliit, vaatteet varhaiskasvatushenkilökunta kustantaa itse.

Aloitteessa kerrotaan, että varhaiskasvatushenkilöstön palkat ovat työn vaativuuteen nähden pienet. Aloitteessa esitetään, että kaupunki maksaisi varhaiskasvatushenkilöstölle vaate- ja kenkäkorvausrahaa 100 euroa.

KVTES:n mukaan työnantaja on velvollinen kustantamaan työ- ja suojavaatteet työntekijöilleen, mikäli niiden käyttöä vaaditaan työssä. Koska työnantaja ei vaadi yhtenäistä työasua varhaiskasvatuksen työntekijöiltä eikä varhaiskasvatuksessa työskentely edellytä suojavaatteiden käyttöä, ei työnantajalla ole velvollisuutta kustantaa työvaatteita eikä niiden pesua. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajille ja perhepäivähoitajille on maksettu aikaisemmin työvaaterahaa työehtosopimuksen mukaisesti, mutta se on poistunut työehtosopimuksesta jo useita vuosia sitten. Vaaterahan poistuessa todettiin, että vaateraha sisältyy jatkossa tehtäväkohtaiseen palkkaan. Useissa kunnissa on kuitenkin tehty vastaavanlaisia aloitteita ja muun muassa Nurmijärvellä, Hyvinkäällä ja Mäntsälässä on ryhdytty uudestaan maksamaan varhaiskasvatushenkilöstölle

vaaterahaa. Sipoossa ollaan valmistelemassa mallia, jolla voidaan tukea varhaiskasvatuksen työntekijöitä työvaatehankinnoissa.

On erilaisia malleja tukea varhaiskasvatushenkilöstöä työvaatehankinnoissa. Kunnat, jotka ovat päättäneet tukea varhaiskasvatushenkilöstöä vaatehankinnoissa, ovat useimmiten päätyneet vaaterahan maksamiseen. Esitetty 100 euron korvaus vastaa suurin piirtein muiden kuntien maksaman vaaterahan suuruutta. Vaateraha voidaan maksaa vuosittaisena kertakorvauksena tai kuukausipalkan yhteydessä. Sadan euron vuosikorvaus vastaa 8,34 euron kuukausikorvausta. Vaateraha on veronalaista tuloa työntekijälle.

Varhaiskasvatushenkilöstölle ei ole tehty erillistä kyselyä, jolla olisi kartoitettu toiveita työvaatteiden hankinnan toteuttamiseksi. Varhaiskasvatushenkilöstön kanssa on kuitenkin käyty keskustelua aiheesta ja palautteen perusteella monipuolinen varhaiskasvatustyö edellyttää työvaatteita sekä sisä- että ulkokäyttöön, kuten aloitteessa on nostettu esille. Henkilöstön mukaan työvaatteet tulee olla henkilökohtaiset ja työntekijöiden tulisi itse saada valita käyttämänsä työvaatteet.

Varhaiskasvatushenkilöstön saatavuuden sekä pito- ja vetovoiman parantamiseksi kunnissa otetaan käyttöön erilaisia toimintamalleja ja työvaaterahan maksaminen on yksi keino tähän. Jotta työvaateraha selkeästi auttaa työvaatteiden hankinnassa on vaaterahan oltava riittävä. Vaateraha on palkanlisä, josta maksetaan veroa. Porvoon kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa on lapsiryhmissä työskentelevää henkilöstöä noin 420. Eri vuodenaikoina tarvittavien työvaatteiden hankintaan tulisi osoittaa noin 300 - 400 euroa/henkilö, jolloin vuosikustannukset olisivat 126 000 – 168 000 euroa, jos työvaateraha myönnettäisiin lapsiryhmissä työskentelevälle henkilöstölle. Lisäksi lyhytaikaisille sijaisille tulisi luoda vaatteiden yhteiskäyttöön sopiva toimintamalli. Esitetty 100 euron vaateraha toimisi ehkä symbolisena eleenä, mutta tärkeämpää on korjata varhaiskasvatushenkilöstön tehtäväkohtainen palkka oikealle tasolle suhteessa tehtävän vaativuuteen.

1.6.2023 alkaen kunta-alalle on tulossa palkantarkistuksia, kun kaikille tulee tehtäväkohtaisiin palkkoihin yleiskorotukset. Sen lisäksi parhaillaan valmistellaan esityksiä paikallisten erien jakamiseksi. Porvoossa varhaiskasvatushenkilöstölle on palkkaneuvotteluissa haluttu kohdentaa keskimääräistä enemmän järjestelyeriä ja kehittämisrahaa. Varhaiskasvatushenkilöstön tehtäväkohtaiset palkat on tarkoitus ottaa huomioon palkkakehitysohjelmassa vuosien 2023 - 2026 aikana. Neuvottelut 1.6.2023 maksettavien järjestelyerien kohdentamisesta ovat vielä kesken, eikä päätöksiä tehtäväkohtaisten palkkojen tarkistuksista ole vielä tehty. Tässä vaiheessa ei ole tarkoituksenmukaista ottaa käyttöön uutta palkanmaksuperustetta, joka ei tosiasiaa korjaa palkkausepäkohtia riittävästi. Työn veto- ja pitovoimaa on parannettava ja ylläpidettävä oikean tasoisella peruspalkkauksella.

Liite

Annette Karlssonin valtuustoaloite 1.12.2021

Hallintopäällikkö

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että edellä mainittu annetaan vastauksena Anette Karlssonin valtuustoaloitteeseen 1.12.2021.

Jäsen Korpi teki vastaehdotuksen, että aloitteessa tehty esitys 100 euron vaate- ja kenkäkorvauksen maksamisesta varhaiskasvatuksen henkilöstölle hyväksytään ja summaa tarkistetaan vuoden 2024 talousarvioprosessin yhteydessä. Lisäksi työn pito- ja vetovoimaa parannetaan ja ylläpidetään kannustavalla ja sitouttavalla johtamisella ja oikean tasoisella peruspalkkauksella.

Koska jäsen Korven esitystä ei kannatettu, se raukesi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti yksimielisesti esittää kaupunginhallitukselle, että edellä mainittu annetaan vastauksena Anette Karlssonin valtuustoaloitteeseen 1.12.2021. Lautakunta pitää kannustimia varhaiskasvatuksen henkilöstölle tärkeänä ja asiaan palataan talousarviokäsittelyn yhteydessä.